

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 27.11.2002
KOM(2002) 661 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE
EUROALUEEN TILASTOISTA**

**"KOHTI ENTISTÄ PAREMPIA EUROALUEEN TILASTOJEN JA
INDIKAATTORIEN LAATIMISMENETELMIÄ"**

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	3
I. JOHDANTO	5
II. KOHTI LAADUKKAAMPIA JA AJANTASAISEMPIA ALLE VUODEN PITUISIA JAKSOJA KOSKEVIA EUROALUEEN MAKROTALOUSTILASTOJA	7
A. NYKYTILANNE.....	7
B. ALLE VUODEN PITUISIA JAKSOJA KOSKEVIEN MAKROTALOUSTILASTOJEN LAATIMISEN PÄÄTAVOITTEET JA STRATEGIAT	7
1. PÄÄTAVOITTEET	7
2. SOVELLETTAVAT STRATEGIAT.....	8
2.1. TALOUS- JA RAHALIITTOA KOSKEVA TOIMINTASUUNNITELMA	8
2.2. PALVELUJA KOSKEVAT TILASTOT.....	8
2.3. ESIKUVA-ANALYYSIT (BENCHMARKING).....	8
C. EUROOPAN TALouden PÄÄINDIKAATTOREITA KOSKEVA YHTEINEN TOIMINTAMALLI.....	9
1. EUROINDIKAATTORIT.....	9
2. LUETTELO EUROOPAN TALouden PÄÄINDIKAATTOREISTA.....	9
3. EUROOPAN TALouden PÄÄINDIKAATTORIEN LAATIMINEN	10
4. TIETOJEN JULKISTAMINEN	10
5. TIETOJEN JAKELU	10
6. PARHAAKSI TODETTUJEN KÄYTÄNTÖJEN EDISTÄMINEN	10
D. EUROOPAN TALouden PÄÄINDIKAATTORIEN PARANNUKSET JA JÄSENVALTIOIDEN SITOUKSET	11
E. SELVITYKSET TOIMINNAN TULOKSELLISUUDESTA	11
F. PUITTEET JÄSENVALTIOIDEN SITOUUKSILLE.....	11
III. JULKISTALouden ALIJÄÄMÄÄ JA VELKAA KOSKEVIEN TIETOJEN RAPORTOINTI JA VALIDOINTI LIHALLISIA ALIJÄÄMIÄ KOSKEVAN MENETTELYN YHTEYDESSÄ	11
A. JÄRJESTELMÄN VIIMEAIKAISET PARANNUKSET SEKÄ VAHVUUDET	11
B. JÄLJELLÄ OLEVAT HEIKKOUDET JA EHDOTETUT RATKAISUT.....	13
C. ODOTETTAVISSA OLEVAT UHAT JA EHDOTETUT STRATEGIAT	14
IV. HANKKEEN PARANTAMISTAVOITTEET JA STRATEGIAT SEKÄ ODOTETUT SITOUKSET JA TUKI	15
A. HANKKEEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT	15
B. ODOTETTAVAT SITOUKSET	16
C. EUROOPPA-NEUVOSTON ANTAMAN POLIITTISEN LISÄTUEN JA -OHJAUKSEN TARVE.....	16

TIIVISTELMÄ

Eurooppa-neuvoston Barcelonan kokouksessa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 pyydettiin komissiota ja neuvostoa esittämään kattava raportti euroalueen tilastoista maaliskuussa 2003 pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta varten. Koska euroalue on rahaliitto, jonka jäsenillä on yhteinen riippumaton rahapolitiikka ja hajautetut mutta koordinoitujen finanssipolitiikat, on tarpeen parantaa ja yhdenmukaistaa edelleen euroalueen tilastojen ja indikaattorien laadinnassa käytettäviä menetelmiä.

Nykydemokratiat voivat toimia tehokkaasti vain silloin, kun poliittiset päättäjät ja suuri yleisö ovat hyvin selvillä taloudellisista ja yhteiskunnallisista muutoksista. Raha- ja finanssipolitiikan kannalta kaikkein tärkeintä ovat luotettavat tilastot. Ne kokoavat yhteen yleiset muutokset ja ovat ainoa luotettava lähde arvioitaessa makrotalouden kehitystä, kuten inflaatiota, taloudellista kasvua ja suhdannetta.

Euroalueen tilastojen ja indikaattorien laatimismenetelmien parantaminen tarkoittaa sitä, että puolueettomuuden, luotettavuuden, asianmukaisuuden, johdonmukaisuuden, kustannustehokkuuden, tilastosalaisuuden ja avoimuuden periaatteita sovelletaan täysimääräisesti. Suuren yleisön on voitava luottaa siihen, että virallisten tilastojen ainoana tarkoituksena on antaa parasta mahdollista tietoa vallitsevasta tilanteesta.

Euroopan unionille kokonaisuudessaan ja erityisesti euroalueelle laadukkailla virallisilla tilastoilla on erittäin tärkeä merkitys rahapolitiikan toteuttamiseksi ja talouspolitiikan, erityisesti finanssipolitiikan, yhteensovittamiseksi. Riittävän yksityiskohtaiset ja kattavat sekä ajantasaiset ja luotettavat kuukausittaiset ja neljännesvuosittaiset EU:n ja euroalueen tilastot ovat välttämättömiä riippumattomalle ja uskottavalle rahapolitiikalle. Samoin luotettavat tilastot kansallisen julkisen talouden alijäämästä ja velasta sekä bruttokansantuotteesta ovat keskeisiä jäsenvaltioiden talouspolitiikkojen yhteensovittamisessa.

Huomattavaa edistystä on jo tapahtunut. Jotta Euroopan tilastojärjestelmästä tulisi keskeinen laadukkaiden tietojen tuottaja, tarvitaan kuitenkin suuri askel eteenpäin. Tämä saavutetaan parhaiten ottamalla käyttöön niin sanottu First for Europe -periaate, jonka mukaan jäsenvaltiot keskittyvät sellaisten tietojen toimittamiseen, jotka ovat tarpeen ajantasaisten ja laadukkaiden eurooppalaisten tilastojen laatimiseksi.

Tilastotoimintaan käytettävien voimavarojen sekä tilastoja laativien laitosten tehtävien on oltava näiden uusien eurooppalaisten vaatimusten mukaisia.

Komissio (ja neuvosto) pyytää Eurooppa-neuvostoa

- varmistamaan, että toteutetaan kaikki tarvittavat toimet luotettavien virallisten tilastojen takaamiseksi ja vahvistamiseksi, Eurostatista ja kansallisista tilastolaitoksista koostuvan Euroopan tilastojärjestelmän tieteellinen riippumattomuus mukaan luettuna;
- tukemaan tiukkaa vaatimusten noudattamisen valvontaa liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn sekä vakaus- ja kasvusopimukseen liittyvässä tilastoinnissa, joka perustuu etenkin kyseisten tilastojen laadinnan pohjana olevien käsitteiden, tietojen ja menetelmien täydelliseen avoimuuteen; sekä
- tukemaan sellaisten raha- ja talouspolitiikassa tarvittavien ja ensin Euroopan tasolla laadittavien kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten Euroopan talouden

pääindikaattorien kehittämistä, joiden ajantasaisuus ja laatu vastaavat maailmanlaajuisia standardeja.

I. JOHDANTO

Eurooppa-neuvoston Barcelonan kokouksessa maaliskuussa 2002 ilmaistiin tarve kehittää edelleen euroalueen tilastoja sekä pyydettiin komissiota ja neuvostoa laatimaan kattava raportti euroalueen tilastoista kevään 2003 Eurooppa-neuvoston kokousta varten.

Laadukkaiden euroalueen tilastojen saatavuudella on todellakin erittäin tärkeä merkitys talouspolitiikan yhteensovittamisessa, lähentymisen arvioinnissa sekä rahapolitiikan toteuttamisessa. Tämä koskee alle vuoden pituisia jaksoja koskevia makrotaloustilastoja, jotka ovat avainasemassa suhdanneanalyysseissa ja lyhyen aikavälin talouspolitiikassa. Sama on edellytyksenä erityisesti sille, että julkisen talouden alijäämää ja velkaa voidaan seurata tuloksellisesti liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn sekä vakaus- ja kasvusopimuksen yhteydessä. Tämä kertomus keskittyy näihin kahteen näkökohtaan, jotka ovat äärimmäisen tärkeitä talous- ja rahaliitolle.

Viime vuosina komissio, neuvosto, Euroopan keskuspankki ja Euroopan tilastojärjestelmä kokonaisuutena ovat saaneet aikaan olennaisia parannuksia tilastojen laatuun, etenkin tietojen vertailukelpoisuuden, kattavuuden, ajantasaisuuden ja johdonmukaisuuden osalta. Varsinkin sen jälkeen, kun Maastrichtin sopimus allekirjoitettiin vuonna 1992, on käynnistetty useita tärkeitä hankkeita Euroopan makrotaloustilastojen parantamiseksi. Muun muassa vuodelta 1979 peräisin oleva Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä korvattiin uudella entistä kattavammalla järjestelmällä (EKT 95). EKT 95 on velvoittanut jäsenvaltiot antamaan huhtikuusta 1999 alkaen kansantalouden tilinpidon tiedot selkeästi määritellyn aikataulun mukaisesti sekä vuosittain että neljännesvuosittain. Tammikuusta 1997 alkaen on myös tuotettu korkealuokkaisia tietoja jäsenvaltioiden yhdenmukaistettuja kuluttajahintaindeksejä (YKHI) varten. Lisäksi neuvosto hyväksyi toukokuussa 1998 asetuksen, jolla luotiin yleiset puitteet suhdannetta koskeville yhteisön lyhyen aikavälin tilastoille. Vuodesta 1994 alkaen jäsenvaltioiden on myös täytynyt ilmoittaa suunniteltua ja toteutunutta julkisen talouden alijäämää ja velkaa koskevat tiedot liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä koskevan pöytäkirjan mukaisesti. Tähän mennessä saavutetusta huomattavasta edistyksestä huolimatta lisäparannukset ovat kuitenkin edelleen tarpeen.

Alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen osalta tarvitaan parannuksia erityisesti ajantasaisuuteen, tilastojaksoihin ja tietojen kattavuuteen, tilastojen jakamiseen euroalueen ja euroalueeseen kuulumattomien jäsenvaltioiden välillä, menetelmien yhdenmukaistamiseen sekä tilastotiedon saatavuuteen. Näiden alueiden kehittäminen on hyvin tärkeää, jos Euroopan tilastojärjestelmän on tarkoitus täyttää sen pääasiallisten käyttäjien, kansalliset viranomaiset ja poliittiset päättäjät sekä taloudelliset toimijat ja rahoitusmarkkinat mukaan luettuina, kaikki tarpeet sekä toimia euroalueen ja EU:n alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen pääasiallisena tuottajana.

Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tilastojen osalta on tarpeen parantaa raportointikäytäntöjä sekä menettelyyn liittyviä järjestelyjä. Vaatimusten noudattamisen valvontajärjestelmää on kehitettävä. Tilastotieteilijöiden tieteellistä riippumattomuutta on edelleen korostettava ja vahvistettava. Tilastolähteiden ja käytettävien menetelmien avoimuutta tulisi parantaa. Nämä asiat ovat erittäin tärkeitä, sillä ne vahvistavat euroalueen julkisen talouden laatuun ja pitkän aikavälin kestävyysliittymän valvonnan uskottavuutta.

Vastauksena Eurooppa-neuvoston Barcelonan kokouksen pyyntöön tässä kertomuksessa esitetään euroalueen tilastoinnissa saavutetut viimeaikaiset parannukset, jäljellä olevat heikkoudet sekä niiden käsittelemiseksi laaditut toimintamallit, edessä olevat uhat ja niiden kohtaamiseksi suunnitellut strategiat. Kertomuksessa korostetaan myös Eurooppa-neuvostolta odotettavaa tukea ja tarvittavaa poliittista ohjausta. Kertomuksessa käsitellään ensisijaisesti euroalueen tilastoja eikä Euroopan unionin (EU) tilastoja kokonaisuudessaan. Koska euroalueen tilastot ja muut EU:n tilastot ovat kuitenkin hyvin läheisesti yhteydessä toisiinsa, myös EU:n tilastot mainitaan kertomuksen joissakin osissa.

Kertomuksen II jaksossa käsitellään alle vuoden pituisia jaksoja koskevia makrotaloustilastoja; etenkin hahmotellaan toimintamallit, joiden tarkoituksena on parantaa tilastojen ajantasaisuutta ja muita laatutekijöitä. Tämän jälkeen III jaksossa keskitytään liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyviin säännöksiin ja tarkastellaan erityisesti vaihtoehtoja menettelyn uskottavuuden vahvistamiseksi. Lopuksi IV jaksossa tehdään yhteenveto EU:n ja euroalueen tilastoinnin tavoitteista ja strategioista, punnitaan eri osapuolilta odotettavia sitoumuksia ja tuodaan esiin tarve saada tukea korkeimmalta poliittiselta tasolta.

II. KOHTI LAADUKKAAMPIA JA AJANTASAISEMPIA ALLE VUODEN PITUISIA JAKSOJA KOSKEVIA EUROALUEEN MAKROTALOUSTILASTOJA

A. Nykytilanne

Alle vuoden pituisia jaksoja koskevat makrotaloustilastot ovat avainasemassa talous- ja rahapolitiikassa ja suhdanneanalyysseissa. Luonnollisesti oikea-aikaisten ja laadukkaiden alle vuoden pituisia jaksoja koskevien euroalueen makrotaloustilastojen tarve on kasvanut voimakkaasti sen jälkeen, kun vuonna 1999 siirryttiin talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen.

Vaikka tällä alueella on saatu aikaan huomattavaa edistystä viime vuosien aikana, useat EU:n ja euroalueen tilastot eivät ole ajantasaisia. Tämä on erityisen silmiinpistävää, kun vertailukohtina ovat parhaat EU:n jäsenvaltiot sekä Yhdysvallat. Lisäksi joidenkin näiden tilastojen laatua on arvosteltu. Tämä on huolenaihe Euroopan komissiolle, Euroopan tilastojärjestelmälle ja neuvostolle sekä pääasiallisille käyttäjille kuten Euroopan keskuspankille, talouselämän toimijoille ja rahoitusmarkkina-analyytikoille.

Näistä syistä Ecofin-neuvosto totesi lokakuussa 2001 pitämänsä kokouksen euroalueen tilastointivaatimuksia koskevissa päätelmissä, että keskeisten indikaattorien ajantasaisuuden osalta on edelleen saatava aikaan parannuksia. Ecofin-neuvosto katsoi erityisesti, että seuraavien viiden vuoden aikana euroalueen tilastojen tulisi mahdollisuuksien mukaan ylittää samalle tasolle Yhdysvaltojen saatavuus- ja ajantasaisuusvaatimusten kanssa. Alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen parantamiseksi komissio on hyväksynyt menettelytapoja, jotka tähtäävät pääasiassa käyttäjien tarpeiden tyydyttämiseen: tarkoitus on tuottaa sellaisia alle vuoden pituisia jaksoja koskevia EU:n ja euroalueen makrotaloustilastoja, joiden ajantasaisuus ja muut laatutekijät vastaavat Euroopan, Yhdysvaltojen sekä muun maailman parhaiden tilastojen laatuvaatimuksia.

B. Alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen laatimisen päätavoitteet ja strategiat

1. Päätavoitteet

Komission päätavoitteena on nopeuttaa keskeisten alle vuoden pituisia jaksoja koskevien EU:n ja euroalueen makrotaloustilastojen julkistamista sekä parantaa muita laatutekijöitä. Näihin kuuluvat etenkin täydellinen tilastollinen kattavuus, eri tietokokonaisuuksien johdonmukaisuus, sovellettavien menetelmien avoimuus, hyvä seuranta ja yksityiskohtaiset selvitykset tietojen tarkistamisen osalta sekä tilastotiedon saatavuus.

Tämä auttaisi parantamaan eri käyttäjäryhmille suunnatun palvelun laatua, ja viime kädessä sekä komissiota että Euroopan tilastojärjestelmää pidettäisiin alle vuoden pituisia jaksoja koskevien EU:n ja euroalueen makrotaloustilastojen pääasiallisena ja laadukkaana tuottajana. Tavoitteena olevat parannukset kiinnostavat suuresti EU:n poliittisia päätöksentekijöitä ja Euroopan keskuspankkia, joka on vastuussa EU:n rahapolitiikasta ja euron vakaudesta.

2. *Sovellettavat strategiat*

2.1. Talous- ja rahaliittoa koskeva toimintasuunnitelma

Ecofin-neuvostolle syyskuussa 2000 esitetty toimintasuunnitelma oli suuri askel kohti alle vuoden pituisia jaksoja koskevien EU:n ja euroalueen makrotaloustilastojen parantamista. Talous- ja rahaliittoa koskeva toimintasuunnitelma kattaa neljännesvuosittaisen kansantalouden tilinpidon, neljännesvuosittaisen julkisyhteisöjen tilinpidon, työmarkkinatilastot, yritystoiminnan lyhyen aikavälin tilastot ja ulkomaankauppatilastot. Siinä on osoitettu jokaiselle jäsenvaltiolle alueet, joilla tarvitaan edistystä kansallisten indikaattorien keräämisessä. Eurostatia sekä jokaista jäsenvaltiota (kansallinen toimintasuunnitelma) varten on laadittu toimintatavoitteiden luettelo, jotta ne voivat keskittää voimavaransa vaadittuihin parannuksiin. Toimintasuunnitelmassa vaaditaan jäsenvaltioita nopeuttamaan kansallisten tietosarjojen tuottamista, jotta komissio voi laatia oikea-aikaisesti luotettavat EU:n ja euroalueen indikaattorit. Toimintasuunnitelmassa edellytetään parannuksia myös muihin laatutekijöihin. Toimintasuunnitelman täytäntöönpanon edistymisestä raportoidaan säännöllisesti Ecofin-neuvostolle.

Toimintasuunnitelma tuo mukanaan merkittäviä tilastoja koskevia parannuksia, ja se on jo tuottanut myönteisiä tuloksia. Nykyisin suurin osa jäsenvaltioista toimittaa neljännesvuosittaisen kansantalouden tilinpidon tiedot Eurostatille 70 päivän kuluessa, kun aikaisemmin toimitusaika oli yli 90 päivää. Lisäksi jäsenvaltiot laativat nyt neljännesvuosittaiset julkisyhteisöjä koskevat tilastot, joita ei aikaisemmin ollut saatavissa.

Talous- ja rahaliittoa koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon edistymistä koskevan viidennen raportin pääkohdat saatetaan liittää Eurooppa-neuvostolle esitettävään kattavaan raporttiin.

2.2. Palveluja koskevat tilastot

Palvelujen osuus on noin 70 prosenttia euroalueen ja EU:n bruttokansantuotteesta, mutta niitä koskevia kuukausittaisia ja neljännesvuosittaisia tilastotietoja on niukasti, lukuun ottamatta vähittäiskauppaa. Tilanteen parantamiseksi Ecofin-neuvosto pyysi ehdotuksia kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten tietojen saatavuuden parantamiseksi. Tämän johdosta talous- ja rahaliittoa koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon edistymistä koskevassa viidennessä raportissa on määritelty painopistealueet alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen kehittämistä varten.

2.3. Esikuva-analyysit (benchmarking)

Samanaikaisesti toimintasuunnitelman esittämisen kanssa suoritettiin syyskuussa 2000 EU:n sisäinen sekä EU:n ja Yhdysvaltojen välinen esikuva-analyysi. Se vahvisti, että vaikka toimintasuunnitelma on hyvin merkittävä, se ei ehkä ole riittävä vastaamaan Yhdysvalloissa edellytettyä ajantasaisuutta ja maailmanlaajuisesti parhaaksi todettuja käytäntöjä. Tästä syystä on laadittu luettelo entistä tarkemmin kohdennetuista alle vuoden pituisia jaksoja koskevista makrotaloustilastoreista (Euroopan talouden pääindikaattorit), jossa annetaan entistä vaativammat tavoitteelliset julkistamisajat EU:n ja euroalueen indikaattoreille ja muille

laatutavoitteille välitavoitteinen (ks. jäljempänä oleva taulukko: "Euroopan talouden pääindikaattorien luettelo: Jaksotus ja viiveet kalenteripäivinä ilmoitettuna").

C. Euroopan talouden pääindikaattoreita koskeva yhteinen toimintamalli

Jotta voidaan saavuttaa korkeimmat laatuvaatimukset ja tarjota eri käyttäjille parasta mahdollista tilastopalvelua, EU:ssa tarvitaan vahvaa ja tehokasta koordinoitua tilastotiedon ja erityisesti Euroopan talouden pääindikaattorien osalta. Komissio toimii tässä suhteessa avainasemassa, sillä se on vastuussa tilastotietojen ja indikaattorien keräämisestä sekä julkaisemisesta EU:n ja euroalueen tasolla. Tämä koordinoitutehtävä tulee entistä tärkeämmäksi tulevan laajentumisen myötä, jos uusien jäsenvaltioiden alle vuoden pituisia jaksoja koskevat makrotaloustilastot on määrä sisällyttää järjestelmään asianmukaisella tavalla siten, ettei EU:n ja euroalueen indikaattorien ajantasaisuus eikä laatu vaarannu.

Euroopan talouden pääindikaattorien osalta komissio on hyväksynyt ratkaisuja, jotka kattavat useita näkökohtia. Ne esitellään yksityiskohtaisesti seuraavissa kappaleissa. Euroopan talouden pääindikaattorien luetteloa ja niihin liittyviä tavoitteita on ennen pitkää tarkennettava, etenkin jotta mukaan saadaan sovitettua palveluja koskevien tilastojen kehittämisen tulokset.

1. Euroindikaattorit

Syksyllä 1998 komissio käynnisti euroindikaattoriensa käyttöönoton myötä erityisen tiedotuspalvelun, joka keskittyy talous- ja rahaliiton kannalta keskeiseen tilastotietoon. Kesällä 2001 tätä palvelua laajennettiin avaamalla euroindikaattoreita käsittelevä verkkosivu (Euroindicators), jonka kautta on pääsy kaikkiin metatietoihin sekä tietokantaan, joka on sovitettu suhdanteita tutkivien analyytikkojen tarpeisiin.

Vaikka aikaisemmin vallinnut tilanne on parantunut huomattavasti, uudet palvelut ovat myös paljastaneet uusia parannustarpeita. Tämän johdosta komissio on laajentanut päätavoitteiden toteuttamista koskevaa politiikkaansa.

2. Luettelo Euroopan talouden pääindikaattoreista

Luettelossa olevat Euroopan talouden pääindikaattorit on valittu Euroopan keskuspankista ja komission talouden ja rahoituksen pääosastosta esitettyjen näkökantojen sekä esikuva-analyysien tulosten perusteella, jotta ne heijastaisivat kaikin puolin käyttäjien nykyisiä tarpeita. Luetteloa päivitetään komissiosta tulevien ehdotusten pohjalta, ja ehdotuksista keskustellaan erityisesti Euroopan keskuspankin ja jäsenvaltioiden kanssa.

Komissio ja Euroopan tilastojärjestelmä ovat tiiviissä yhteistyössä Euroopan keskuspankin kanssa asioissa, jotka koskevat raha-, rahoitus- ja maksutaseindikaattoreita.

3. *Euroopan talouden pääindikaattorien laatiminen*

Komissio laatii ja julkistaa Euroopan talouden pääindikaattorit jäsenvaltioiden antamien tietojen perusteella. Tämä ei tarkoita sitä, että kaikkien jäsenvaltioiden on tuotettava vastaavat ajantasaiset indikaattorit kansallisesti, mutta jäsenvaltioiden, erityisesti niiden, joiden taloudella on suurin vaikutus EU:n ja euroalueen aggregaatteihin, odotetaan kuitenkin toimittavan tarvittavat tiedot ajantasaisten ja edustavien indikaattorien tuottamiseksi ja julkistamiseksi EU:n ja euroalueen tasolla (First for Europe -periaate). Myös muita jäsenvaltioita pyydetään parhaansa mukaan toimittamaan nämä tiedot. Kaikki jäsenvaltiot voivat luonnollisesti halutessaan julkistaa indikaattorit kansallisesti.

Nykyisen laadinta- ja julkistamisprosessin mukaisessa EU:n ja euroalueen aggregaattien estimoinnissa (kun tietoja puuttuu) ei ole yleistä linjaa eikä se perustu yhteisiin periaatteisiin, ja EU:n ja euroalueen indikaattorien tarkistus on pantu alkuun jossain määrin sääntelemättömästi kansallisilla tarkistuksilla. Tätä taustaa vasten komissio on äskettäin hyväksynyt selkeän EU:n ja euroalueen indikaattorien estimointi- ja tarkistuspolitiikan.

Komissio julkistaa Euroindicators-verkkosivulla täydelliset tiedot siitä, miten kukin Euroopan talouden pääindikaattori on laadittu.

4. *Tietojen julkistaminen*

Komission tavoitteena on julkistaa EU:n ja euroalueen indikaattorit taulukossa 1 ilmoitettuina ajankohtina. Tämän tavoitteen saavuttaminen riippuu suuresti siitä, täyttävätkö jäsenvaltiot sitoumuksensa, jotka ne ovat tehneet vapaaehtoisesti (herrasmiessopimuksilla) Euroopan talouden pääindikaattorien parantamisesta. Näissä sitoumuksissa edellytetään etenkin sitä, että jäsenvaltiot lähettävät komissiolle tiettyjen määräaikojen sisällä oman osansa tiedoista, jotka tarvitaan indikaattorien laatimiseksi EU:n ja euroalueen tasolla, jotta EU:n tavoitteena olevia julkistamisaikoja voidaan noudattaa.

5. *Tietojen jakelu*

Komissio kehittää jäsenvaltioiden kanssa yhteisen jakelujärjestelmän Euroopan talouden pääindikaattorien jakelua varten. Tähän järjestelmään pääsee Euroindicators-verkkosivun kautta, ja se sisältää sekä EU:n ja euroalueen että kansalliset indikaattorit (laadittuina EU-standardien mukaisesti). Tämä toimintatapa merkitsee sitä, että jäsenvaltioilla on entistä suurempi vastuu järjestelmän laadusta ja sujuvasta toiminnasta. Jäsenvaltiot ovat suoraan vastuussa kansallisten indikaattoriensa julkistamisesta ja päivittämisestä verkkosivun kautta, mutta tämä on lisäksi tehtävä käyttäjien näkökulmasta johdonmukaisella ja koordinoitulla tavalla. Jäsenvaltioiden on annettava selityksiä kansallisten indikaattoriensa luonteesta ja sovelletuista menetelmistä.

Yleistavoitteena on antaa yhteistyön lujittamiseksi mahdollisuus huipputekniikan käyttöön ja ottaa samalla huomioon myös toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate.

6. *Parhaaksi todettujen käytäntöjen edistäminen*

Vuonna 2001 toteutettu esikuva-analyysi (EU:n sisäinen vertailu) paljasti muun muassa sen, että kansallisten tilastojen välillä on huomattavia eroja ajantasaisuudessa

ja muissa laatutekijöissä. Tämä on osoittanut selvästi, että jäsenvaltioilla on parantamisen varaa. Tästä syystä komissio kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön parhaaksi todetut käytännöt ja helpottaa tätä tehtävää järjestämällä seminaareja ja työryhmäkeskusteluja.

D. Euroopan talouden pääindikaattorien parannukset ja jäsenvaltioiden sitoumukset

Jokaisen Euroopan talouden pääindikaattorin osalta on luotu kunnianhimoiset tavoitteet ajantasaisuuden ja muiden laatutekijöiden osalta. Jäsenvaltioiden sitoumuksiin kuuluu tämän ohjelman puitteissa tietojen toimittaminen tiettyihin määräaikoihin mennessä. Toimitettavat tiedot koostuvat Euroopan talouden pääindikaattorien laatimisessa tarvittavista tiedoista sekä laatuarviosta, lyhyistä metatiedoista (lähteet, menetelmät ja kaavat) ja huomattavien tarkistusten selityksistä. Jäsenvaltioita pyydetään myös osallistumaan aktiivisesti Euroopan talouden pääindikaattoreita käsitteleviin tutkimuksiin ja muihin töihin sekä erityisesti liittymään tarvittaessa työryhmiin ja harkitsemaan Eurostatin ehdottamien menetelmien käyttämistä asiaankuuluvissa yhteyksissä.

E. Selvitykset toiminnan tuloksellisuudesta

Komissio (Eurostat) valvoo tämän työohjelman edistymistä. Se laatii säännöllisesti raportteja, jotka koskevat etenkin edistymistä Euroopan talouden pääindikaattoreihin liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa ja First for Europe -periaatteen soveltamisessa Euroopan talouden pääindikaattorien osalta. Raporteissa arvioidaan Eurostatin panosta parannuksiin, jotka liittyvät ajantasaisuuteen ja muihin Euroopan talouden pääindikaattorien laatutavoitteisiin. Niissä analysoidaan myös jäsenvaltioiden antamien tietojen ajantasaisuuden parantumista sekä jäsenvaltioiden toimia sitoumustensa täyttämiseksi. Lisäksi raporteissa käsitellään sitä, miten jäsenvaltiot ovat osallistuneet yhteiseen jakelujärjestelmään, sekä osallistumiseen liittyviä kustannuksia ja järjestelmän toimintaa.

F. Puitteet jäsenvaltioiden sitoumuksille

Kyseisen Euroopan talouden pääindikaattoreita koskevan yhteisen toimintamallin mukaiset sitoumukset tehdään vapaaehtoisesti. Tämä tarkoittaa sitä, ettei tarvita uutta lainsäädäntöä, sillä jäsenvaltioille esitettävät pyynnöt perustuvat joko jo olemassa olevaan EU-lainsäädäntöön tai vapaaehtoiseen järjestelyihin (yleensä tilastoalalla puhutaan herrasmiessopimuksista). Jäsenvaltioiden on luonnollisesti yhä noudatettava indikaattoreihin liittyviä tietoja koskevaa EU-lainsäädäntöä. Koska EU-lainsäädännössä asetettu ajantasaisuustavoite ei ole yhtä tiukka kuin Euroopan talouden pääindikaattoreita koskeva tavoite, jälkimmäistä tulisi noudattaa herrasmiessopimuksen perusteella.

III. JULKISTALouden ALIJÄÄMÄÄ JA VELKAA KOSKEVIEN TIETOJEN RAPORTOINTI JA VALIDOINTI LIALLISIA ALIJÄÄMIÄ KOSKEVAN MENETTELYN YHTEYDESSÄ

A. Järjestelmän viimeaikaiset parannukset sekä vahvuudet

Liallisia alijäämiä koskevaa menettelyä on sovellettu vuodesta 1994 lähtien. Se on antanut tärkeän sysäyksen EU:n jäsenvaltioiden julkisen talouden tasapainottumiselle. Liallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tietojen

laatu, ajantasaisuus ja vertailukelpoisuus eri jäsenvaltioiden osalta ovat parantuneet huomattavasti sen ansiosta, että Eurostat on koordinoanut tilinpitosääntöjen yhdenmukaistamiseen ja niiden täytäntöönpanon valvontaan liittyviä toimia.

Useiden parannusten jälkeen liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn kuuluvat raportointi- ja menettelyjärjestelyt ovat toimineet hyvin. Seuraavassa on lueteltu järjestelmän vahvuuksia.

Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn soveltamisalaan kuuluvat makrotalouden aggregaatit (pääasiassa julkistalouden alijäämä- ja velkasuhde) perustuvat nyt vuoden 1995 Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT 95). Tämä on suuri parannus kansantalouden tilinpidon kannalta. EKT 95 on yhteinen kansantalouden tilinpitojärjestelmä, jolla on vakaa perusta neuvoston asetuksessa ja joka sitoo oikeudellisesti kaikkia jäsenvaltioita. Tämän ansiosta Eurostat voi varmistaa, että kaikki soveltavat ehdottomasti samoja peruskäsitteitä ja tilinpitosääntöjä.

EKT 95:ssä riittämättömästi käsiteltyjen tai kokonaan käsittelemättömien taloustoimien kirjaamisen osalta on hyväksytty erillisiä asetuksia ja komission (Eurostatin) suuntaviivoja täydentämään EKT 95:tä tai tulkitsemaan ja selventämään sen sääntöjä. Nämä erilliset ratkaisut ovat ESA 95:n peruseriaatteiden mukaisia.

Asianmukaisten ratkaisujen etsimisessä sovelletaan lisäksi selkeästi määriteltyä ja avointa kuulemismenettelyä, jonka aluksi Eurostatin ja jäsenvaltioiden asiantuntijat suorittavat taloustoimien perusteellisen teknisen tutkimuksen Eurostatin kansantalouden tilinpitoa ja rahoitustilejä käsittelevissä työryhmissä.

Tämän jälkeen Eurostat kuulee raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomiteaa (komiteaan kuuluu erittäin kokeneita kansallisten tilastolaitosten, kansallisten keskuspankkien, Euroopan keskuspankin ja Eurostatin edustajia) ehdotetuista ratkaisuista.

Raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitea on neuvoa-antava komitea, eikä sen lausunto sido Eurostatia, joka on yksin vastuussa lopullisesta päätöksestä. Lopullisessa päätöksessään Eurostat ottaa kuitenkin mahdollisimman tarkasti huomioon raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean sekä asiantuntijaryhmien lausunnot taloustoimien käsittelystä tilinpidossa. Eurostat tekee päätöksensä täysin riippumattomasti ja puolueettomasti, ainoastaan teknisten kriteerien perusteella.

Samaa käsittelyä sovelletaan vastaaviin tapauksiin kaikissa jäsenvaltioissa. Näin varmistetaan aggregaattien vertailukelpoisuus.

Kussakin yksittäistapauksessa sekä hyväksytyt ratkaisut että tekniset perustelut ja raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean kuulemisen tulokset annetaan tiedoksi kansallisille tilastolaitoksille ja muille asianosaisille tahoille sekä julkistetaan lehdistötiedotteilla. Tämä parantaa menettelyn avoimuutta.

Eurostat myös tutkii säännöllisesti jäsenvaltioiden ilmoittamat liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvät tiedot varmistaakseen, että kaikki valtiot soveltavat tilinpitosääntöjä oikein.

Tämän toimintamallin avulla Eurostat on pystynyt ratkaisemaan useita monimutkaisia kysymyksiä sen jälkeen, kun liiallisia alijäämiä koskeva menettely otettiin käyttöön vuonna 1994.

B. Jäljellä olevat heikkoudet ja ehdotetut ratkaisut

Mainituista vahvuuksista huolimatta järjestelmässä on ajoittain ilmennyt useita heikkouksia. Näitä ovat joidenkin maiden tietoihin tehdyt laajat tarkistukset, jotka herättävät kysymyksiä tietojen laadusta; tiedon ja avoimuuden puute joidenkin lukujen ja taloustoimien osalta sekä joiltakin jäsenvaltioilta myöhässä lähetettävät liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvät ilmoitukset. Näiden puutteiden korjaamiseksi ja ehkäisemiseksi on jo ryhdytty toimiin, mutta niitä on jatkettava entistä tarmokkaammin.

On huomattava, että jotkin kansalliset tilastolaitokset ovat osallistuneet julkistalouden alijäämää ja velkaa koskevien yleisten tilastojen laatimiseen vasta hyvin vähän aikaa. Useissa maissa tätä tehtävää hoitivat (ja hoitavat edelleen) pääasiassa valtiovarainministeriöiden budjettiosastot. Kansalliset tilastolaitokset pystyvät avustamaan tällä alueella ja auttamaan menetelmien, käytäntöjen ja menettelytapojen selventämisessä, mutta tätä mahdollisuutta ei vielä ole otettu täysimääräisesti ja riittävästi käyttöön.

Jokainen jäsenvaltio järjestää toissijaisuusperiaatteen mukaisesti liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tietojen lähettämistä koskevat omat sisäiset menettelytapansa ja vastuunsa. Tietojen laadintaa ja raportointia koskevien kansallisten vastuiden on kuitenkin oltava selviä Eurostatille. Lisäksi näiden menettelytapojen tulisi helpottaa vuoropuhelua kansallisella tasolla sekä komission kanssa, jotta voitaisiin varmistaa taloustoimien ja tietojen sekä sovellettavien tilinpitokäsittelyjen avoimuus.

Tietojen tarkistusten osalta Eurostat jatkaa yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tietojen perustana olevien tilastojärjestelmien, lähteiden ja menetelmien vahvistamiseksi sekä ensimmäisten arvioiden parantamiseksi. Tämän tarkoituksena on vähentää myöhemmin tehtävien tarkistusten laajuutta. Lisäksi jäsenvaltioiden on kuultava Eurostatia etukäteen tiettyjen taloustoimien osalta entistä useammassa tapauksissa, jotta kaikki tilinpitokysymykset voidaan käsitellä ajoissa ilmoituksia varten. Vaikka Eurostat on tähän asti suorittanut tarkistustyönsä aikaisemmin toimitettujen tietojen pohjalta, tarvitaan kuitenkin myös lisää tietoa ja analyyssejä tietyistä kansallisista ennusteista. Äskettäin neljännesvuositilinpidosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1221/2002 odotetaan auttavan komissiota saamaan aikaisemmin tietoa joistakin taloustoimista, jotka vaikuttavat jäsenvaltioiden julkiseen talouteen. On myös äärimmäisen tärkeää, että jäsenvaltiot liittävätkin tulevaisuudessa ilmoituksiinsa asiakirjan, jossa selitetään täydellisesti ja selkeästi kaikki aiempiin tietoihin ja erityisiin taloustoimiin liittyvät merkittävät tarkistukset.

Tiedon ja avoimuuden puutteen osalta ehdotetaan, että jäsenvaltiot antavat tarvittaessa ja Eurostatin pyynnöstä entistä tarkempia tietoja (mukaan luettuna mahdollisesti tarkemmat liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvät raportointitaulukot) luvuistaan ja taloustoimista valvontatarkoituksia varten. Tämä koskee ensisijaisesti valtiovarainministeriöiden tai muiden virastojen keräämien ja kansallisille tilastolaitoksille toimittamien lukujen taustalla olevaa tarkkaa tietoa.

Myöhässä tehtyjen ilmoitusten osalta muistutetaan, että jäsenvaltioiden on raportoitava alijäämää ja velkaa koskevat tiedot vuosittain 1. maaliskuuta ja 1. syyskuuta mennessä. Näitä määräaikoja on ehdottomasti noudatettava, jotta Eurostat voi tarkistaa tiedot, hankkia jäsenvaltioilta tarvittaessa selvennyksiä, julkistaa tiedot ja julkaista lehdistötiedotteensa tavoitteena olevan viidentoista päivän määräajan kuluessa. Tämä on ratkaisevan tärkeä ehto avoimuuden säilyttämiselle käyttäjiä, erityisesti rahoitusmarkkinoita ja suurta yleisöä, kohtaan.

Komissio raportoi talous- ja rahoituskomitealle kaikista jäsenvaltioiden liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaisesti ilmoittamissa tiedoissa olevista merkittävistä puutteista, jotta myös talous- ja rahoituskomitea ryhtyisi asianmukaisiin toimiin.

EY:n perustamissopimuksen mukaan komissio antaa liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä varten tarvittavat tiedot. Koska komissio ei kuitenkaan suoraan kerää tietoja peruslähteistä jäsenvaltioittain, sen on luotettava kansallisten tilastolaitosten ilmoittamiin tietoihin. Tästä syystä kaikkien tahojen – mukaan luettuna etenkin talous- ja valtiovarainministerit – koordinoitujen toimien avoimuuden ja yhteistyön lisäämiseksi sekä kattavan dokumentoinnin ja ajantasaisuuden saavuttamiseksi ovat erittäin tärkeitä, jos valvonnan on määrä toimia kaikin puolin tehokkaasti ja menestyksekkäästi. Tämä on äärimmäisen tärkeää, erityisesti jos nykyisten jäsenvaltioiden on tarkoitus olla hyvänä esimerkkinä laajentuneelle EU:lle, jossa useat maat osallistuvat lähitulevaisuudessa liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn ensimmäistä kertaa.

C. Odotettavissa olevat uhat ja ehdotetut strategiat

Yksi odotettavissa olevista liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn suurista uhista on epäily poliittisesta puuttumisesta menetelmiin sekä jäsenvaltioiden raportoimiin julkistalouden alijäämää ja velkaa koskeviin tietoihin. Tämä herättää kysymyksen näitä tietoja jäsenvaltioissa keräävien elinten (kansalliset tilastolaitokset, kansalliset keskuspankit ja muut elimet) tieteellisestä riippumattomuudesta. Vaikka budjettipolitiikan ja painopisteiden määrittely kuuluu epäilemättä poliittisten päättäjien eikä tilastoja laativien elinten tehtäviin, tilastointielimillä on oltava täysi ja ehdoton kontrolli ja vastuu tilastollisten menetelmien ja tietojen keräämisen osalta. Näiden elinten on kerättävä lukuja tiukasti EKT 95:n käsitteiden ja menetelmien, muun asiaankuuluvan EU:n lainsäädännön ja Eurostatin suuntaviivojen mukaisesti.

On erittäin tärkeää korostaa ja vahvistaa tilastotieteilijöiden tieteellistä riippumattomuutta sekä kansallisella että EU:n tasolla, jotta liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn sekä vakaus- ja kasvusopimuksen uskottavuutta voidaan parantaa.

Tämän vuoksi poliittisten päättäjien tulisi pidättäytyä kaikenlaisesta puuttumisesta tilastollisiin menetelmiin ja tietojen keräämiseen. Heidän tulisi myös edistää kyseisten tietojen avoimuutta kaikin tavoin. Lisäksi heidän pitäisi edelleen edistää olemassa olevaa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean ympärille keskittyvää kuulemismenettelyä, joka on esitelty edellä III jakson A osassa.

Tilastotieteilijöiden tieteellisen riippumattomuuden käsitettä pitäisi edelleen täsmentää, ja sen pitäisi perustua koko yhteisön laajuiseen yhteisymmärrykseen. Lisäksi asianmukaisen, tietojen täydelliseen avoimuuteen tähtäävän

vertaisarviointijärjestelmän perustaminen Euroopan unionin tasolla vahvistaisi riippumattomuutta.

Myös resurssikysymys on huomionarvoinen seikka. Niukat resurssit yhdessä jatkuvasti lisääntyvien uusien tilastointivaatimusten kanssa luovat epätasapainon, joka vaikeuttaa tärkeimpien, sekä kansallisiin että EU:n tarkoituksiin laadittavien tilastojen parantamista. Ehdotetaan, että tilastointiin liittyviä painopisteitä tarkastellaan uudelleen sekä jäsenvaltioissa että EU:n tasolla First for Europe -periaatetta silmällä pitäen. Tämä tarkoittaa, että erityisesti silloin, kun EU:n tarkoituksiin ei tarvita maakohtaisia tietoja erikseen, jäsenvaltiot toimittavat pelkästään EU-tilastojen laatimiseksi tarvittavan tiedon, ilman että niiden on tuotettava samoja tilastoja kansallisesti. Tämä toimintamalli auttaisi kohdentamaan resursseja tärkeimpiin tilastoihin, mukaan luettuna liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvät tiedot.

Parhailtaan on valmisteilla erityinen komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle budjettitilastojen laadun parantamisen tarpeesta ja keinoista. Tiedonannossa on tarkoitus ehdottaa menettelysääntöjä julkistalouden alijäämää ja velkaa koskevien tietojen raportointia ja validointia varten liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä.

Ehdotetut menettelysäännöt, joista pitäisi sopia jäsenvaltioiden kanssa ja jotka Ecofin-neuvoston pitäisi vahvistaa, keskittyvät teknisiin yksityiskohtiin, joiden tarkoituksena on parantaa liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyviä tietoja koskevia sääntöjä ja menettelytapoja. Toisaalta jo tämä tiedonanto pyrkii vastaamaan maaliskuussa 2002 pidetyssä Eurooppa-neuvoston Barcelonan kokouksessa esitettyyn pyyntöön painottamalla – ja pyytämällä tähän tukea Eurooppa-neuvostolta – periaatteita, joiden on ohjattava liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tietojen keräämistä ja raportointia, sekä näistä menettelytavoista vastuussa olevien elinten tehtäviä. Ehdotetut menettelysäännöt tukevat näin ollen täysin tätä euroalueen tilastoja koskevaa tiedonantoa, ja sen pääkohtia saatetaan tarkastella lopullisessa kattavassa raportissa, joka esitetään Eurooppa-neuvostolle maaliskuussa 2003.

IV. HANKKEEN PARANTAMISTAVOITTEET JA STRATEGIAT SEKÄ ODOTETUT SITOUMUKSET JA TUKI

A. Hankkeen tavoitteet ja strategiat

Komissio, neuvosto, Euroopan keskuspankki ja Euroopan tilastojärjestelmä kokonaisuutena ovat jo saavuttaneet huomattavia tuloksia euroalueen liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn sekä alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen osalta. On kuitenkin tehtävä lisäparannuksia ja käsiteltävä eräitä jäljellä olevia merkittäviä heikkouksia ja riskejä.

Alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen ajantasaisuutta ja muita laatutekijöitä parannetaan. Ajantasaisuuden parantamiseksi sovelletaan First for Europe -periaatetta ja muita Euroopan talouden pääindikaattorien laatimista, julkistamisaikoja ja jakelua koskevia toimintamalleja (II jakson C osan 3–6 kohdassa kuvatulla tavalla). Lisäksi edistetään tilastollisia menettelytapoja koskevien parhaaksi todettujen käytäntöjen levittämistä jäsenvaltioiden välillä, tietojen keruuta sekä organisatorisia seikkoja. Erityisesti painotetaan entistä parempaa kattavuutta

palvelutoimialojen, työvoimakustannusten ja tuonti- ja vientihintojen osalta sekä eräiden tilastojen jakamista euroalueen ja euroalueeseen kuulumattomien jäsenvaltioiden välillä. Kansallisten toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoon on luonnollisesti pyrittävä määrätietoisesti.

Liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyvien tilastojen osalta tilastotieteilijöiden tieteellistä riippumattomuutta on vahvistettava, tietojen avoimuutta on parannettava ja ajantasaisuus on säilytettävä, jotta liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn sekä vakaus- ja kasvusopimuksen uskottavuus voidaan edelleen varmistaa.

On erittäin tärkeää, että poliittiset päättäjät sitoutuvat vahvasti tieteellisen riippumattomuuden edistämiseen. Strategioita muiden tavoitteiden saavuttamiseksi ovat työn jatkaminen jäsenvaltioiden kanssa tilastojärjestelmien parantamiseksi sekä entistä aikaisemmin tapahtuvat kuulemiset jäsenvaltioiden ja komission välillä hankalissa asioissa. Lisäksi jäsenvaltioita pyydetään toimittamaan entistä yksityiskohtaisempaa tietoa entistä nopeammin. Tämän avulla komissio pystyy valvomaan tarkemmin vaatimusten noudattamista.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi odotetaan eri osapuolten vahvaa sitoutumista.

B. Odotettavat sitoumukset

Komissio on sitoutunut tekemään kaikkensa toteuttaakseen tässä kertomuksessa esitetyt toimintamallit ja saadakseen aikaan tavoitteeksi asetetut parannukset EU:n ja euroalueen alle vuoden pituisia jaksoja koskeviin makrotaloustilastoihin sekä liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn.

Tämän ratkaisumallin onnistumisen edellytyksenä on paljolti jäsenvaltioiden täysimittainen yhteistyö ja aktiivinen osallistuminen. Tästä syystä komissio pyytää jäsenvaltioita täyttämään tarvittavien tietojen toimittamista koskevat sitoumuksensa ja osallistumaan täysimittaisesti suunniteltuihin alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen parannuksiin. Lisäksi komissio pyytää jäsenvaltioita sitoutumaan toimiin, joilla pyritään kohti liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täydellistä avoimuutta.

Ehdotetaan, että ministerineuvosto ja Euroopan parlamentti tukevat komission ratkaisumallia ja kehottavat jäsenvaltioita avustamaan täysimittaisesti komission asettamien tavoitteiden saavuttamisessa täyttämällä tarvittavien tietojen toimittamiseen liittyvät sitoumukset.

C. Eurooppa-neuvoston antaman poliittisen lisätuen ja -ohjauksen tarve

Komissio (ja neuvosto) pyytää Eurooppa-neuvoston tukea tälle työlle, joka toteutetaan Euroopan tilastojärjestelmän puitteissa. Ehdotetaan, että Eurooppa-neuvosto:

- ilmaisee luottamuksensa Euroopan tilastotieteilijöiden työhön, korostaa näiden tieteellisen riippumattomuuden tärkeyttä sekä edistää asianmukaisia toimia sen tarkentamiseksi edelleen EU:n tasolla;
- tukee tiukkaa vaatimusten noudattamisen valvontaa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tilastoinnin osalta, joka perustuu etenkin toimitettujen lukujen laadinnan

pohjana olevien taloustoimien, tietojen ja menetelmien täydelliseen avoimuuteen, sekä kannustaa kansallisia tilastolaitoksia ottamaan käyttöön parhaaksi todetut käytännöt tietojen keruussa ja alle vuoden pituisia jaksoja koskevien makrotaloustilastojen laadinnassa;

- kannustaa komissiota kehittämään yhteisen toimintamallin, jossa etusijalla on EU:n ja euroalueen aggregaattien laadinta First for Europe -periaatteen tarkoittamalla tavalla ja velvoittaa jäsenvaltioita tukemaan tämän toimintamallia sen täytäntöönpanon yhteydessä. Tämä edellyttää resurssien jakamista uudelleen kansallisella tasolla Euroopan tilastojärjestelmän vahvistamiseksi;
- vaatii kansallisia tilastolaitoksia osallistumaan aktiivisesti esikuva-analyyseihin, joiden tavoitteena on parantaa tilastoja, toiminnallisia ja organisatorisia näkökohtia sekä vaatimusten noudattamisen valvontaa;
- korostaa tilastojen tuottajien ja käyttäjien välisen jatkuvan ja avoimen vuoropuhelun tärkeyttä asianmukaisissa yhteyksissä, jotta tuottajat pystyvät antamaan parempaa palvelua, joka täyttää käyttäjien tarpeet, sekä vahvistamaan tilastojen avoimuutta, uskottavuutta ja luotettavuutta.

TAULUKKO 1

EUROOPAN TALOUDEN PÄÄINDIKAATTORIEN LUETTELO:
JAKSOTUS JA VIIVEET KALENTERIPÄIVINÄ ILMOITETTUNA

Sarja	Indikaattori	Jaksotus	EU:n viive Tavoite	EU:n viive Todellinen
Sarja 1: Kuluttajahintaindikaattorit				
1.1.	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi: rahaliiton KHI:n ennakoarvio	kuukausittain	0	2
1.2.	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi: varsinaiset indeksit	kuukausittain	17	17
Sarja 2: Kansantalouden tilinpidon indikaattorit				
2.1.	Neljännesvuosittainen kansantalouden tilinpito: Ensimmäinen bkt-estimaatti	neljännesvuosittain	45	NA
2.2.	Neljännesvuosittainen kansantalouden tilinpito: Ensimmäinen bkt-julkaisu tarkemmin jaotteluin	neljännesvuosittain	60	70/120
2.3.	Neljännesvuosittainen kansantalouden tilinpito: Kotitalouksien ja yritysten tilit	neljännesvuosittain	90	NA
2.4.	Neljännesvuosittainen kansantalouden kirjanpito: Julkisyhteisöjen rahoitustilastot	neljännesvuosittain	90	100
Sarja 3: Yritystoiminnan indikaattorit				
3.1.	Teollisuustuotannon indeksi	kuukausittain	40	48
3.2.	Teollisuuden tuottajahintaindeksi, kotimaan markkinat	kuukausittain	35	35
3.3.	Teollisuuden uusien tilausten indeksi	kuukausittain	40/50	Alustavat tiedot
3.4.	Teollisuuden tuontihintaindeksi	kuukausittain	45	NA
3.5.	Rakennustoiminnan tuotanto	kuukausittain/ neljännesvuosittain	45	75
3.6.	Vähittäiskaupan ja korjaustoiminnan liikevaihtoindeksi	kuukausittain	30	60
3.7.	Muiden palvelujen liikevaihtoindeksi	neljännesvuosittain	60	Osittaiset tiedot
3.8.	Palvelujen tuottajahintaindeksi	neljännesvuosittain	60	NA
Sarja 4: Työmarkkinaindikaattorit				
4.1.	Työttömyysaste	kuukausittain	30	30
4.2.	Avoimet työpaikat	neljännesvuosittain	45	NA
4.3.	Työllisyys	neljännesvuosittain	45	70/75
4.4.	Työvoimakustannusindeksi	neljännesvuosittain	70	90
Sarja 5: Ulkomaankaupan indikaattorit				
5.1.	Kauppatase: sisäinen ja ulkoinen rahaliiton ja EU:n osalta	kuukausittain	45	50

NA: ei saatavissa (ei vielä julkaistu EU:n tasolla)